

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИОГРАФІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Спеціальність	B5 Музичне мистецтво	
Галузь знань	B Культура, мистецтво та гуманітарні науки	
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії	
Освітньо-наукова програма	підготовки доктора філософії «Музичне мистецтво»	
Рік навчання	1	
Семестр	1	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	90 годин / 3 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Драч Ірина Степанівна
	Науковий ступінь, вчене/почесн е звання	Доктор мистецтвознавства, професор
	Посада	Завідувач кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Drach.pdf iryna.drach@num.kh.ua
Анотація	Дисципліна присвячена вивченню предметної області історії музики як хронологізованої розповіді про минуле, охарактеризовані етапи становлення музично-історичної свідомості, специфіка роботи із музичною фактологією.	
Мета дисципліни	Формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про історіографію музичного мистецтва з урахуванням специфіки завдань комплексу історичних дисциплін (в тому числі хронології та текстології), розвиток навичок самостійного пошуку та системного опрацювання історичних музикознавчих досліджень, аналіз музично-історичних знань та усвідомлення конвенційної специфіки їх отримання.	

<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичного мистецтва та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН 2. Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми музичного мистецтва українською мовою та мовою країн Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати загальні та спеціальні методи музикознавчої науки, а також методологію наукових досліджень у власних наукових розвідках у сфері музичного мистецтва та у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 6. Планувати і виконувати теоретичні дослідження з музичного мистецтва та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних та інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері музичного мистецтва.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК1. Здатність ініціювати, планувати, організувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем у сфері музичного мистецтва, досягати наукових результатів, які створюють нові знання і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.</p> <p>СК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері музичного мистецтва, інтегрувати знання з різних галузей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК3. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітній та науковій діяльності.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також аналізувати, оцінювати та прогнозувати культурні явища і процеси.</p>

	СК7. Здатність усно і письмово обговорювати результати досліджень українською мовою та мовою країн Європейського Союзу.
Професійні компетентності	ПК1. Здатність розробляти та удосконалювати зміст освітніх компонентів. ПК2. Здатність розробляти та удосконалювати навчально-методичні матеріали. ПК4. Здатність планувати та проводити заходи.
Зміст навчальної дисципліни	Тема 1. Історія vs історіографія: топологія і хронологія минулого. Тема 2. Ідеї прогресу та історизму у науці про музику. Тема 3. Логіка музично-історичного процесу. Тема 4. Що є фактом в історії музики? Тема 5. Час в історії. Ритми життя та форми літочислення. Тема 6. Хроніки. Хронограф. Хронологічний метод дослідження. Тема 7. Принципи періодизації музично-історичного процесу. Тема 8. Класико-романтичний період європейської музичної історії: періодизації К. Дальхауза і Р. Тарускіна. Тема 9. Творча біографія в аспекті хронології. Тема 10. Анахронізм у історичних дослідженнях. Тема 11. Історіографія музичного мистецтва у вимірах «нової музикології». Основи «нової музичної історіографії». Тема 12. Метафізика історії музики (методологічний підхід до вивчення історичних даних В. Жаркової).
Види занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Практичний метод у поєднанні з наочним методом (демонстрація й обговорення презентацій, таблиць, малюнків на практичних заняттях); словесний метод (бесіда, дискусія), робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анутовання, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційними); самостійна робота (підготовка коротких доповідей, діалогів, виконання практичних завдань як резюме практичних занять, написання есе, підготовка розгорнутої доповіді за темою наукового дослідження); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти тощо.
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (max 60 балів): підготовка доповідей за темами; участь у обговоренні концептуальних проблем на практичних заняттях; написання есе.

	<p>Семестровий контроль (має 40 балів): екзамен – 1 семестр у формі усного екзамену.</p> <p>Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>З критеріями оцінювання навчальних досягнень під час семестрового контролю та порядком накопичення балів здобувачів ознайомлюють на першому аудиторному занятті, а також за посиланням: https://docs.google.com/document/d/1R-EsYQoJ4wtgv99jFGw0J5B4jLM0Dx9GqURKvLnOkGE/edit?usp=sharing</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, надання посилань на Google-диск.</p> <p>Від здобувачів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом та обов'язкове виконання різних видів завдань.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Драч, І. (1997). Історія музики чи музична література. <i>Музика</i>, 24–25.</p> <p>Драч, І. (2021). «Сліди часу» на тілі українського музикознавства. <i>Перші Черкашинські читання: Наступність у музичній та театральній історії</i>.</p> <p>Драч, І. (2022). Музична історія: новий код доступу. <i>Науковий вісник НМАУ</i>.</p> <p>Драч, І. (2023). Музична історія як «прояснення тих розривів, на перетині яких ми живемо» (М. Фуко). <i>Другі Черкашинські читання. Музична і театральна історія у часи криз та катастроф</i>.</p> <p>Драч, І. (2024). Феномен Каллас. <i>Науковий вісник НМАУ</i>.</p> <p>Жаркова, В. (2021). Метафізика історії музики у науковому просторі. <i>Науковий вісник НМАУ</i>, 132, 35–52.</p> <p>Жаркова, В. (2023). <i>Історія західної музики</i>. https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/ZHarkova_V_Istoriya_zahidnoi-muziki_2023.pdf</p> <p>Кияновська, Л. (1999). <i>Українська музична культура</i> (Вид. 1). Сполон.</p>

	Кияновська, Л. (2000). <i>Еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст.</i> Астон. Кияновська, Л. (2009). <i>Українська музична культура. Тріада плюс.</i> Нагорна, Л. (2014). <i>Історична культура.</i>
--	---

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історіографія музичного мистецтва», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 9 червня 2025 року, протокол № 9.